

สำนักงานก่อสร้าง	351/2558
รับ/ส่งที่ 0108	ฝ่ายบริหารทั่วไป
วันที่ ๒๒ พ.ค. ๒๕๕๘	สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง
เวลา	เลขรับ-ส่งที่ กพท. 5188 56
	วันที่ 25 พ.ค. 58
	เวลา 15.14+6
	ปด.พค.-2001/15.43น.
	25 พ.ค. 58

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ส่วนสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ภายใน ๒๕๑๒ โทร. ๐๒๒๕๑๕๐๕๑
 ที่ ผสค.บค. ๓๕๑ / ๒๕๕๘ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมโครงการสมุนไพร่เพื่อสุขภาพ หลักสูตร "มะเร็งกับสมุนไพร่ไทย"

เรียน ผบ.ท.พญ. หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป กอง / สำนัก ผอ.กต.น. ผอ.กพร. และ ผอ.ปพ.

ตามที่กรมได้อนุมัติในหลักการให้ส่วนสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกับ ชมรมผู้สูงอายุกรมชลประทาน จัดโครงการสมุนไพร่เพื่อสุขภาพ หลักสูตร "มะเร็งกับสมุนไพร่ไทย" ในวันอังคารที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องน้ำทิพย์ อาคารสวัสดิการสโมสรกรมชลประทาน สามเสน กรุงเทพฯ และให้เจ้าหน้าที่ที่ประสงค์จะเข้าฟังการบรรยายดังกล่าวสามารถเข้าร่วมได้โดยถือเสมือนหนึ่งปฏิบัติราชการ นั้น

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ของสมุนไพร่ และสามารถประยุกต์ใช้สมุนไพร่ในชีวิตประจำวันเพื่อป้องกันและบรรเทาอาการของโรคต่างๆ ได้ อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของเจ้าหน้าที่ จึงขอเรียนเชิญเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของท่านเข้าร่วมรับฟังการบรรยายดังกล่าวโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งเวียนให้ผู้สนใจเข้าฟังการบรรยาย หลักสูตร "มะเร็งกับสมุนไพร่ไทย" และส่งรายชื่อให้ส่วนสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแบบฟอร์มรายชื่อที่แนบท้ายนี้ภายในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๕๐๕๑ ภายใน ๒๕๑๒

 (นายวุฒิชัย จันทร์กระจ่าง)
 ผสค.บค.

เรียน ผอ.ก.๑-๑๖ ผอ.ค.กท. ผอ.ป.กท.
 ขอเรียนแจ้งให้ทราบต่อไป กพท.
 คือโครงการบรรยายที่จัดขึ้นในชื่อ
 เนื้อหาเกี่ยวกับ มะเร็งกับสมุนไพร่ไทย
 วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๘.๓๐-๑๒.๐๐ น.
 ณ อาคารสวัสดิการสโมสร กรมชลประทาน สามเสน กรุงเทพฯ

เรียน ผสค.บค.
 เพื่อโปรดทราบ
 - ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘
 (นางสกุรัตน์ หาญทวีชัย)
 บพ.๓ พก.

 (นางอมพร ศรีสมานูวัตร)
 ผบ.ท.พค.
 ๒๕ พ.ค. ๒๕๕๘

 (นายสัญญา สุวรรณ)
 กวศ.๓ พก. รักษาการในตำแหน่ง
 ผสค.๓

 25 พ.ค. 58

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการสมุนไพรรักษาสุขภาพ

หลักสูตร “ มะเร็งกับสมุนไพรรักษา ”

วันอังคารที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

ณ ห้องน้ำทิพย์ อาคารสวัสดิการสโมสรกรมชลประทาน สามเสน

กอง/สำนัก .....

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
๑			
๒			
๓			
๔			
๕			
๖			
๗			
๘			
๙			
๑๐			
๑๑			
๑๒			
๑๓			
๑๔			
๑๕			

กำหนดการ

- เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน
- เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. รับฟังการบรรยายเรื่องสมุนไพรรักษาสุขภาพ
หลักสูตร “ มะเร็งกับสมุนไพรรักษา ”
- เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๑.๐๐ น. พักรับประทานอาหารว่าง
- เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับสมุนไพรรักษา

บันทึกข้อความ

๒ ส.บ.ค. 1972/2558

๑๑๑ ๒๗๒๘/๕๗

๒๐/๐๕/๕๗

๑๓.๕๕๗

๒/๑๐๕/๕๗

ส่วนราชการ สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ส่วนสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต โทร ๒๕๑๒

ที่ สบค ๑๙๗๒ / ๒๕๕๘

วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ท.พ.ด.ร

เรื่อง ขออนุมัติจัดโครงการสมุนไพรมะเร็งกับสมุนไพรมะเร็ง

วจา-๑๑๖๔ ๒๑/๕/๕๗

เรียน อรช. ผ่าน รธร.

๑๒๕

ด้วยชมรมผู้สูงอายุกรมชลประทาน ร่วมกับ ส่วนสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล จะจัดโครงการสมุนไพรมะเร็งกับสมุนไพรมะเร็ง ซึ่งเป็นกิจกรรมเพื่อรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ได้เรียนรู้ถึงประโยชน์ของสมุนไพรมะเร็งและสามารถประยุกต์ใช้สมุนไพรมะเร็งในชีวิตประจำวันเพื่อป้องกันและบรรเทาอาการของโรคมะเร็งได้ อีกทั้งเพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่

ดังนั้น เพื่อให้การจัดโครงการสมุนไพรมะเร็งกับสมุนไพรมะเร็ง ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อให้กองและสำนักต่างๆ ให้การสนับสนุนเจ้าหน้าที่และครอบครัวเข้าร่วมโครงการดังกล่าว จึงเห็นสมควรขออนุมัติในหลักการ ดังนี้

๑. จัดโครงการสมุนไพรมะเร็งกับสมุนไพรมะเร็ง ในวันอังคารที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๘.๓๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องนำทิพย์ อาคารสวัสดิการสโมสร กรมชลประทาน สามเสน กรุงเทพฯ

๒. ให้เจ้าหน้าที่ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการสมุนไพรมะเร็งกับสมุนไพรมะเร็ง ซึ่งได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาแล้วสามารถเข้าร่วมโครงการสมุนไพรมะเร็งกับสมุนไพรมะเร็งได้ ตามวัน เวลา และ สถานที่ ที่กำหนด โดยถือเสมือนหนึ่งปฏิบัติราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายมนัส กำเนิดมณี)

ผส.บค.

ผ่าน

(นายณรงค์ สีนานนท์)
รธร.

อนุมัติในหลักการ

นายเสกวีโรจน์ ไทวัลกรม

๑๑๑ ๒๗๒๘/๕๗

ผส.บค.

(นางอรรคมา เกตุยงลายสูง)
ผบ.บค.

โครงการสมุนไพรเพื่อสุขภาพ

หลักสูตร “ มะเร็งกับสมุนไพรไทย ”

หลักการและเหตุผล

พืชสมุนไพร หมายถึง พืช สัตว์ จุลชีพ ธาตุวัตถุ สารสกัดดั้งเดิมจากพืชหรือสัตว์ที่ใช้หรือแปรสภาพผสมหรือปรุงเป็นยา หรืออาหาร เพื่อการตรวจวินิจฉัย บำบัด รักษาหรือป้องกันโรค หรือส่งเสริมสุขภาพร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ เป็นพืชที่มีสรรพคุณในการรักษาโรค หรืออาการเจ็บป่วยต่าง ๆ การใช้สมุนไพรสำหรับรักษาโรคหรืออาการเจ็บป่วยต่างๆ นี้ จะต้องนำเอาสมุนไพรตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปมาผสมรวมกันซึ่งจะเรียกว่ายา โดยกำเนิดมาจากธรรมชาติ และมีความหมายต่อชีวิตมนุษย์โดยเฉพาะในทางสุขภาพ อันหมายถึงทั้งการส่งเสริมสุขภาพและการรักษาโรค สมุนไพรไทยเป็นสิ่งที่มีความคุ้มค่าใช้ประโยชน์ได้จริงเป็นสิ่งที่อยู่คู่คนไทยมานับพันปี และใช้ได้อย่างกว้างขวาง

การรักษาผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งตามทฤษฎีการแพทย์แผนตะวันตก มี ๒ วิธีหลักที่ปฏิบัติกันแพร่หลายคือการใช้รังสี และการใช้เคมีบำบัด ซึ่งทั้งสองวิธี ต่างก็ใช้หลักการเดียวกันคือทำลายเนื้อร้าย แต่ทั้งนี้ไม่สามารถเลือกทำลายเฉพาะเนื้อร้ายได้ เซลล์ดีจำนวนมากต้องถูกทำลายไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เซลล์ที่มีการแบ่งตัวเร็วเช่น เซลล์ผม เซลล์ผิวหนัง เซลล์เยื่อทางเดินอาหาร และเซลล์เม็ดเลือดในไขกระดูก จึงเกิดผลข้างเคียงตามมาเช่น ผมร่วง แผลในปาก ท้องเดิน คลื่นไส้ อาเจียน อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร โลหิตจาง เม็ดเลือดขาวต่ำเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เกล็ดเลือดต่ำทำให้เลือดออกง่าย อีกทั้งผู้ป่วยยังมีโอกาสที่จะกลับมาเป็นอีก จากการกระจายตัวของเซลล์มะเร็ง โดยเหตุนี้จึงมีผู้ป่วยตายด้วยโรคมะเร็งปีละ ๕๐,๐๐๐ คน นับเป็นการสูญเสียทรัพยากรเนื่องจากเคมีบำบัดล้วนเป็นยานำเข้าทั้งสิ้น ยังไม่นับถึงค่าใช้จ่ายในส่วนบุคคลการที่ต้องใช้เวลาในการอภิบาลผู้ป่วยเหล่านี้เป็นเวลานาน แต่ไม่สามารถช่วยชีวิตบุคคลเหล่านั้นได้

หลักของการรักษามี ๔ อย่างคือ บำรุงสุขภาพ (health maintenance) รักษาโรค (disease cure) การคืนสู่สภาพปกติ (Rasayana /restoration of normal function) จิตวิญญาณ (spiritual approach) หลักที่สำคัญคือต้องหาสาเหตุของการเจ็บป่วยที่ทำให้เกิดการขาดความสมดุลและแก้ไขส่วนขาดและลดส่วนเกิน โดยทั่วไปจะเป็นส่วนประกอบของสมุนไพรหลายๆ ชนิด ซึ่งจะเข้าไปช่วยระบบการทำงานของอวัยวะต่างๆ ของร่างกายพร้อมๆ กันและบำรุงร่างกายไปด้วย สมุนไพรสามารถออกฤทธิ์ต่างๆ ดังนี้ ๑) ระวังการสร้างเส้นเลือดใหม่ (antiangiogenesis) ๒) ยับยั้งการเจริญของเซลล์มะเร็ง (antiproliferative) ๓) ระวังการอักเสบ ๔) ซ่อมแซม DNA ๕) ด้านการออกซิไดส์ กำจัดอนุมูลอิสระ ๖) ยับยั้งจุลชีพ เป็นต้น สมุนไพรต่อไปนี้ล้วนมีผลการทดสอบที่เป็นประโยชน์ต่อการรักษามะเร็ง

ฟ้าทะลายโจร (*Andrographis paniculata*) ในอินเดียใช้กันมานานรักษาไทฟอยด์ แก้อักเสบ แก้มมาเลเรีย กระตุ้นภูมิคุ้มกัน สารสำคัญคือ andrographolide สามารถยับยั้งเซลล์มะเร็งได้หลายชนิด

มะตูม (*Aegle marmelos*) สารจากผลมะตูมสามารถยับยั้ง thyroid cancer และมีฤทธิ์ยับยั้งไวรัส และด้านการอักเสบ

บัวบก (*Centella asiatica*) มีสาร asiaticoside ที่ช่วยให้แผลเรื้อรังหายได้เร็วขึ้น เพิ่มภูมิคุ้มกัน และในบราซิลมีการใช้เพื่อรักษามะเร็งมดลูก

ขมิ้น (*Curcuma longa*) สารสำคัญคือ curcumin มีฤทธิ์ต้านการออกซิไดส์และต้านการอักเสบที่แรง สามารถทำให้เกิดการตายของเซลล์มะเร็งหลายชนิดเช่น ผีวหนั่ง ลำไส้ใหญ่ กระเพาะ ลำไส้เล็ก รังไข่ และยังมีฤทธิ์ต้านไวรัส แบคทีเรียและราอีกด้วย

หญ้างวงช้างดอกขาว (*Heliotropium indicum*) आयurvedic ใช้ในการรักษาไข้ สมพิษ ผลการอักเสบเฉพาะที่ กลาก ปวดข้อ (rheumatism) มีอัลคาลอยด์ Indicine-N-oxide ที่มีฤทธิ์ยับยั้งเนื้องอก มีการทดลองทางคลินิคในลิวด์เมีย และ solid tumour

ว่านหางจระเข้ (*Aloe vera*) มีสาร aloe-emodin ที่กระตุ้น macrophage ให้กำจัดเซลล์มะเร็ง และยังมี acemannan ช่วยกระตุ้นภูมิคุ้มกัน ว่านหางจระเข้ช่วยกระตุ้นการเจริญของเซลล์ปกติและยับยั้งการเจริญของเซลล์มะเร็ง *Rubia cordifolia* พืชตระกูลเดียวกับกาแฟมีมากในอินเดียตอนใต้ สารสกัดจากพืชนี้มีฤทธิ์ต้านการออกซิไดส์และกระตุ้นภูมิคุ้มกัน และต้านมะเร็งหลายชนิดเช่น leukemia, ascetic carcinoma, melanoma, lung and large intestinal tumour เป็นต้น *Whitania somnifera* หรือ Indian ginseng เป็น adaptogen ที่ช่วยทำให้ร่างกายทำงานได้เป็นปกติ โดยผ่าน Hypothalamic Pituitary Adrenal (HPA) axis มีสารสำคัญคือ withanolide ซึ่งมีฤทธิ์เสริมภูมิคุ้มกัน และสามารถยับยั้งเซลล์มะเร็งผีวหนั่ง

กะเพรา (*Ocimum sanctum*) เป็นสมุนไพรที่ใช้ในการแพทย์โบราณหลายระบบ เช่น आयurvedic ลีธธา ยูนาไน กรีก โรมัน เป็นต้น ใช้ในระบบทางเดินอาหาร ทางเดินหายใจ หัวใจ ผีวหนั่ง ฯลฯ

ทุเรียนเทศ (*Anona muricata*) สาร acetogenin จากผลทำให้เซลล์มะเร็งตายได้

ลูกใต้ใบ/หญ้าใต้ใบ (*Phyllanthus niruri/amarus*) เป็นที่รู้จักว่าเป็น stonebreaker และมีการใช้แพร่หลายทั่วโลก ในระบบปัสสาวะและน้ำดี ตับอักเสบ หัวด วัณโรค และโรคจากไวรัสอื่นๆ

ตีปल्ली (*Piper longum*) มี piperine ซึ่งมีฤทธิ์ต้านการออกซิไดส์ทั้ง in vitro และ in vivo จึงเป็นส่วนประกอบของตำรับยารักษามะเร็งของ आयurvedic *Podophyllum hexandrum* เป็นพืชบนเทือกเขาหิมาลัย มีสาร podophyllin และ podophyllotoxin ซึ่งยับยั้งการแบ่งตัวของเซลล์มะเร็งหลายชนิด เช่น sarcomas, adenocarcinoma และ melanoma มีการเตรียมอนุพันธ์และใช้เป็นยารักษามะเร็งระดับคือ etoposide

บอระเพ็ด (*Tinospora cordifolia*) สารสำคัญจากบอระเพ็ดกระตุ้นภูมิคุ้มกันโดยการเพิ่มระดับเม็ดเลือดขาว และสามารถลดขนาดเนื้องอกได้ ๕๘.๘% เทียบเท่า cyclophosphamide

รักขณ (*Semecarpus anacardium*) ผลของรักขณมีการใช้ใน आयurvedic เพื่อรักษามะเร็ง มีงานวิจัยแสดงว่าสารสกัดคลอโรฟอร์มมีฤทธิ์ต้านมะเร็งและยืดอายุในกรณี leukemia, melanoma และ glioma ในสัตว์ทดลองที่ถูกเหนี่ยวนำให้เป็นมะเร็งระดับสารสกัดจากรักขณทำให้น้ำเนื้อเยื่อตับเป็นปกติ ยาเตรียม anacartin forte นิยมใช้รักษามะเร็งหลอดอาหาร chronic myeloid leukemia, urinary bladder และมะเร็งตับยังมีสมุนไพรอีกมากที่มีฤทธิ์ในการยับยั้งเซลล์มะเร็งโดยตรงหรือช่วยระงับอาการข้างเคียงต่างๆ ของผู้ป่วยมะเร็งซึ่งรวมผลการสนับสนุนจากงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์

ดังนั้น...

ตั้งนั้นจากคุณประโยชน์ต่างๆ ของพืชสมุนไพร ชมรมผู้สูงอายุกรมชลประทาน ร่วมกับ ส่วนสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล จึงจัดโครงการสมุนไพรเพื่อสุขภาพ หลักสูตร “ มะเร็งกับสมุนไพรไทย ” ขึ้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของเจ้าหน้าที่กรมชลประทานและผู้สนใจ ทั้งยังลดภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพ โดยการประยุกต์ใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวันเพื่อป้องกันและบรรเทาอาการของโรคมะเร็งได้ อีกทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของพืชสมุนไพรที่เป็นประโยชน์ต่อการรักษามะเร็ง
๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ทราบวิธีการประยุกต์ใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวันเพื่อป้องกันและบรรเทาอาการของโรคได้

กลุ่มเป้าหมาย

เจ้าหน้าที่ของกรมชลประทาน และผู้สนใจทั่วไปที่จะเข้าร่วมโครงการ

จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ

จำนวน ๑๐๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน

วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.

สถานที่

ห้องนำทิพย์ อาคารสวัสดิการสโมสรกรมชลประทาน สามเสน กรุงเทพฯ

วิทยากร

คุณอนันต์ พันธุ์สวัสดิ์ ที่ปรึกษาชมรมผู้สูงอายุกรมชลประทาน

เทคนิคและวิธีการ

การบรรยาย และ การตอบข้อซักถามของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ผู้รับผิดชอบ...

ที่ปรึกษาโครงการ

นายจรินทร์ ชูกร ประธานชมรมผู้สูงอายุกรมชลประทาน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. นายวุฒิชัย จันทร์กระจ่าง ผู้อำนวยการส่วนสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

๒. นางสาวพิไลลักษณ์ นันทเสนา นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ส่วนสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

๓. นางสาววรกัญญา ใจเอื้อ นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ส่วนสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

ติดต่อขอรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

นางสาวพิไลลักษณ์ นันทเสนา และ นางสาววรกัญญา ใจเอื้อ ส่วนสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล กรมชลประทาน โทร / โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๕๐๕๑ เบอร์ภายใน ๒๔๑๒ / ๒๖๓๒

กำหนดการ

โครงการสมุนไพรมะเร็งเพื่อสุขภาพ

หลักสูตร “ มะเร็งกับสมุนไพรมะเร็งไทย ”

วันอังคารที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.

ณ ห้องน้ำทิพย์ อาคารสวัสดิการสโสมสรกรมชลประทาน สามเสน กรุงเทพฯ

๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ น.	การบรรยายเรื่องสมุนไพรมะเร็งเพื่อสุขภาพ หลักสูตร “ มะเร็งกับสมุนไพรมะเร็งไทย ”
๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๐.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	การตอบข้อซักถาม